

صو الحلیم

۱. تکنیک بازی درمانی

تالیف:

دکتر هیدی جرارد کادس

دکتر چارلز ای. شیفر

ترجمه:

دکتر الهه محمد اسماعیل

نشر واره

عنوان و نام پدیدآور: ۱۰۱ تکنیک بازی درمانی / تألیف [صحیح: ویراستار] هیدی جرارد کادوسون، چارلز ای. شیفر، ترجمه الهه محمداسماعیل.

مشخصات نشر: تهران: دانژه، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۴۷۲ ص:، مصور، جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۰-۰۷۴-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: 101 favorite play therapy techniques, volume III, c2003.

عنوان گسترده: صد و یک تکنیک بازی درمانی.

موضوع: بازی درمانی

شناسه افزوده: کداسن، هایدی

شناسه افزوده: Kaduson, Heidi

شناسه افزوده: شیفر، چارلز، ۱۹۲۲ -

شناسه افزوده: Schaefer, Charles B.

به افزوده: محمداسماعیل، الهه، ۱۳۲۸ - مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳۷۵۰۵: ۴ ص ۱/ب

رده بندی دیویی: ۶۱۸/۹۲۸۹۱۶۵۳

شماره کتابشناسی ملی: ۳۴۹۸۲۲۲

عنوان اصلی: تکنیک بازی درمانی

نویسندگان: دکتر هیدی جرارد کادوسون، دکتر چارلز ای. شیفر

مترجمان: دکتر الهه محمداسماعیل

مدیر گروه: داریوش خازمی

صفحه آرا: گروه گرافیکی

ناشر: دانژه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: طیف نگار

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه / قطع: وزیری

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۰-۰۷۴-۸

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۳۸ است. هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناتشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

تهران: خیابان استاد مطهری - خیابان سلیمان خاطر (امیراتایک)، کوچه اسلامی، شماره ۴/۲

کدپستی: ۱۵۷۸۶۳۵۸۱۱ صندوق پستی: ۴۱۴۶-۱۴۱۵۵ تلفن: ۸۸۸۴۶۱۴۸ - ۸۸۸۴۷۵۴۳ - ۸۸۸۱۷۰۸۳ تلفکس: ۸۸۸۱۷۰۸۳

فروش اینترنتی و آشنایی با نشر دانژه در: www.ikerab.com

info@danjeh.org

www.danjeh.org

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۹		مقدمه نویسنده
۱۱		مقدمه مترجم
بخش اول: هنرهای بیانی		
۱۵		۱. کلاژ خانواده
۱۹		۲. نقاشی
۲۵		۳. تکنیک‌های حل مسئله: رویارویی با فرایند تصمیم‌گیری
۳۱		۴. تکنیک‌های حل مسئله - ترسیم ماجرا
۳۹		۵. مجسمه درد
۴۳		۶. پیاد عشق یا مشعلی از عشق تکنیک کار دستی یا شکر دستی
۴۸		۷. پروژه هنر خانواده
۵۲		۸. نقاشی شن
۵۷		۹. ترسیم حسی - حرکتی دست خانواده
۶۲		۱۰. کلاف سردرگم
۶۶		۱۱. کندوکاو برای دست‌یابی به وسایل آرام‌سازی
۷۰		۱۲. احساسات نامرئی
۷۴		۱۳. کاربرد استعاره در آماده‌سازی دقیق فرایند بازی درمانی: پر کردن سطل زباله احساسات
۷۹		۱۴. قطار باری
۸۴		۱۵. آیا می‌توان آب و روغن را مخلوط کرد؟
۸۷		۱۶. نقاشی گروهی

۹۰	۱۷. ترسیم راه حل (نقاشی به عنوان راه حل).....
۹۶	۱۸. خدا حافظی کردن، پاره کردن حلقه زنجیر.....
۹۹	۱۹. کتاب داستانم.....
۱۰۳	۲۰. نمودار احساسات.....
۱۰۷	۲۱. احساسات خرس عروسی.....
۱۱۲	۲۲. نقاشی خانواده.....
۱۱۵	۲۳. رقص من.....
۱۲۲	۲۴. تنظیم و عمل نظمی.....
۱۲۶	۲۵. کار با ماویروسی کودکان ترسو.....
۱۳۲	۲۶. قصه هایی با من.....
۱۳۶	۲۷. فناوری برتر؛ کتاب داستان.....
۱۳۹	۲۸. دیوار خشم.....
۱۴۳	۲۹. ماجراهای جنگل (شهر).....
۱۴۶	۳۰. ترکیب هنر درمانی و درمان مبتنی بر..... برای کودکان مورد سوءاستفاده جنسی.....
۱۵۱	۳۱. فعالیت دیوار احساسی.....
۱۵۵	۳۲. اشکال و دستورالعمل ها.....
۱۵۸	۳۳. مجسمه های احساسی.....
۱۶۲	۳۴. میهمانی من.....
۱۶۵	۳۵. بازی لوسیون؛ تکنیک بازی درمانی.....
۱۶۷	۳۶. نقاشی سه بعدی: فراتر از زمان.....
۱۷۱	۳۷. نمودار تعامل خانواده.....
۱۷۴	۳۸. کتاب احساسات.....

بخش دوم: عروسک خیمه شب بازی

۱۸۱	۳۹. عروسک خیمه شب بازی خاموش.....
۱۸۵	۴۰. استفاده توأم از نمایش عروسی و عکاسی: یک تکنیک شفا بخش.....

۴۱. والدین به عنوان هنرپیشه مهمان ۱۸۹
۴۲. بازی درمانی به شیوه حل مسئله ۱۹۴

بخش سوم: داستان گویی

۴۳. نماد عصای سخن گو: تکنیک بازی درمانی خانوادگی برای آموزش گوش دادن، مشاهده ۲۰۱
۴۴. حکایت بخش و قوس ۲۰۵
۴۵. کار برویای کودکان ۲۰۹
۴۶. مشارکت در بازی: نماد دادن به روح ۲۱۳
۴۷. کجا هستیم؟ اثر مهارت روی کودکان ۲۱۷
۴۸. دری به مکان خاص ۲۲۱
۴۹. بازگویی نمایشی داستان‌ها در بازی ۲۲۵
۵۰. قصه گویی مشترک به سبک آدلر ۲۳۰

بخش چهارم: گروه

۵۱. تخم مرغ‌ها، من از بدم می آید (ابراز تنفر با پرنام تخم مرغ) ۲۳۹
۵۲. مبارزه برج جینگا ۲۴۲
۵۳. بازی تابلو احساسات ۲۴۵
۵۴. بازی حدس زدن ۲۴۹
۵۵. بازی دستمال کاغذی حوله‌ای ۲۵۴
۵۶. گردش در بازی فضایی ۲۵۷
۵۷. تابلوی خلق ۲۶۴
۵۸. جام طلایی در آخر رنگین کمان ۲۶۸
۵۹. جای خاص من ۲۷۴

بخش پنجم: اسباب بازی‌ها

۶۰. حباب‌ها، پرها و تنفس کردن ۲۷۹

۲۸۳	 بینم چقدر زورت زیاد است: تکنیک بازی درمانی تعاملی و جذاب	۶۱
۲۸۹	 توپ‌های چهره‌نما	۶۲
۲۹۵	 قفسه بازی	۶۳
۳۰۰	 دارت‌های لاستیکی	۶۴
۳۰۳	 آب - شن بازی یا بازی هم حسی	۶۵
۳۱۱	 پیوند قلب‌ها و زندگی‌ها - بازسازی روایی‌ها برای بازی خانه عروسکی کمک‌های اولیه	۶۶
۳۱۷	 میر ریش	۶۷
۳۲۱	 کارت‌های سوال	۶۸
۳۲۶	 اضطراب‌سنج	۶۹
۳۳۰	 بیا توپ بازی کن	۷۰
۳۳۴	 گفتن داستانی جدید با سینه‌سن	۷۱
۳۳۹	 عصای سحرآمیز	۷۲
۳۴۳	 بازی تن صدای هیجانی	۷۳
۳۴۶	 بازی حباب‌ها و حریم شخصی	۷۴
۳۵۲	 بادکنک پروانه‌ای پیام‌رسان	۷۵
بخش ششم: مسابقات		
۳۵۷	 بازی با اعداد	۷۶
۳۶۰	 تکنیک دست رشته	۷۷
۳۶۴	 موضوعات	۷۸
۳۶۷	 بازی با بچه گریه عروسکی	۷۹
۳۷۱	 نمایش احساس خود با کار دستی	۸۰
۳۷۴	 بازی دستمال کاغذی خشمناک	۸۱
۳۷۷	 ماشین زمان	۸۲
۳۸۱	 بازی کارت احساسات	۸۳

۳۸۴	۸۴	بازی تخیلی گشتالت برای سوگ (بازی تصویرسازی گشتالتی به منظور کاهش واکنش سوگ)....
۳۸۷	۸۵	بازی تاج گذاری پادشاه، و ملکه.....
۳۹۰	۸۶	بازی فیدبک.....
۳۹۵	۸۷	بازی سنگ - پر.....
۳۹۸	۸۸	بازی جنگ توپ پنبه‌ای و نوازش با توپ پنبه‌ای.....
۴۰۲	۸۹	تمرین نشان‌گیری.....
۴۰۷	۹۰	ملاقات آقای حقه‌باز.....
۴۱۰	۹۱	بازی گروهی آبی و قرمز بلبلی.....
۴۱۳	۹۲	سنگ‌های نگرانی.....
۴۱۹	۹۳	صید احساسات.....
بخش ششم: سایر موارد		
۴۲۴	۹۴	آماده‌سازی قضا برای کودکان سیاه پوست.....
۴۳۱	۹۵	موقعیت‌شناسی: پاسخ درمانی در اتاق بازی.....
۴۳۸	۹۶	بدنم فقط مال من است.....
۴۴۲	۹۷	کاوش پنهان.....
۴۴۶	۹۸	تکنیک مبتنی بر خانواده در درمان کودکان سنین نهفتگی.....
۴۵۰	۹۹	نام‌های سرخ‌پوستی یک تکنیک بازی درمانی.....
۴۵۷	۱۰۰	تکنیک پالایش خلاق.....
۴۶۱	۱۰۱	عینک‌های آینده: صحبت در مورد آینده، تجسم رفتار مطلوب.....
۴۶۶		واژه‌نما.....
۴۷۰		موضوع‌نما.....

مقدمه نویسنده

یک منبع شگفت‌انگیز برای تکنیک‌های بازی درمانی، کودکانی هستند که ما با آن‌ها کار می‌کنیم. بسیاری از تکنیک‌ها، این کتاب برای یک کودک خاص فرضی ارائه شده است. ما از کمک به کودکان، دارای مشکلات روان‌شناختی، لذت برده و این امر خلاقیت برخی از درمانگرانی را که در نوشتن این تکنیک‌ها همکاری داشته‌اند را افزایش می‌دهد. همکاران این کتاب، گروه متنوعی از درمانگران با تجربه‌های بازی درمانی کودک محور، بازی درمانی شناختی-رفتاری، بازی درمانی گسترده، بازی درمانی یونگ، بازی درمانی روان‌پویایی و بازی درمانی تجویزی را تشکیل می‌دهند.

مهم‌ترین جنبه درمان ما برای کودکان، همان‌طور که با کودک برقرار می‌کنیم. هر تکنیک به میزانی خوب است که درمانگر از آن استفاده می‌کند. اصلاح (تغییر) یک تکنیک برای ارتباط مناسب کودک و درمانگر، مناسب‌ترین کاربرد این کتاب است. ما امید داریم، تکنیک‌های متفاوتی به درمانگران ارائه کنیم تا برای کمک به کودکان استفاده کنند. ملاک انتخاب تکنیک‌ها برای این کتاب، همان مواردی است که به نظر می‌رسد. ما علاقه‌مندیم تکنیک‌ها ویژه، عملی، و ابتکاری و بدیع باشند یا یک اصلاح اساسی در تکنیک‌های قبلی ایجاد کرده باشد. درمانگران از تمامی دنیا، دانش و تخصص‌شان را با ما به اشتراک گذاشته‌اند. ما تکنیک‌ها را در هفت بخش گروه‌بندی کردیم. تکنیک‌های مربوط به هیجانی‌بیانی، تکنیک‌های بازی با عروسک‌ها، تکنیک‌های مربوط قصه‌گویی، تکنیک‌های بازی گروهی، تکنیک‌های بازی با اسباب‌بازی، تکنیک‌های مربوط به مسابقات، و سایر تکنیک‌ها. تمامی همکاران، مقدمه‌ای برای تکنیک، منطق استفاده از آن و همچنین توصیف جزئیات را ارائه دادند تا نحوه اجرای تکنیک را برای کودکان نشان دهند.

تکنیک‌های مربوط به هنرهای بیانی، شامل رسانه‌های مختلف برای بیان از طریق هنر است. مثل رنگ کردن، مجسمه‌سازی، گل، مازیک‌ها، نقاشی و غیره. هر جایی برقراری ارتباط مشکل باشد، این رسانه‌ها به‌طور موفقیت‌آمیز کودکان را در بیان موقعیت‌های آسیب‌زا و سایر مشکلات روان‌شناختی کمک می‌کنند.

تکنیک‌های بازی‌های گروهی، روش‌های مختلف بازی را برای استفاده در یک شکل گروهی برای چهار تا هفت نفر، برای اجتماعی کودکان، مدیریت خشم و سایر گروه‌های حمایتی ارائه می‌دهد. در تکنیک‌های بازی رقابتی، از بازی‌های خریداری شده از فروشگاه‌ها یا بازی‌هایی که توسط درمانگر ساخته شود، برای کمک به کودکان جهت بیان مسائل روان‌شناختی استفاده می‌گردد. در تکنیک‌های بازی رقابتی، کودک با احساس امنیت، افکار و احساسات مانند آن چه در یک موقعیت واقعی تجربه می‌کند، بیان می‌نماید.

این فاصله گرفتن از دنیای واقعی و سبب می‌شود تا بازی درمانی برای افراد با سنین مختلف سودمند واقع شود.

برای تکنیک‌های مربوط به اسباب‌بازی‌ها، درمانگر از یک اسباب‌بازی خاص یا شیء خاص استفاده می‌کند تا بیان را در بازی تسهیل نماید. تکنیک‌های قصه‌گویی نشان می‌دهد که چگونه از داستان‌ها برای کمک به کودکان استفاده کنیم تا مشکلات سوگ، خشم، طرد شدن، و دل‌بستگی را از طریق استعاره داستان بیان کنند. تکنیک عروسک بازی نیز در بازی درمانی برای کمک به کودکان استفاده می‌شود تا تعارض و موضوع‌های ای نقش را در ارتباط با خانواده و دوستان در یک محیط ایمن بیان کنند. در پایان، در بخش مربوط به سایر تکنیک‌ها، استفاده از مجموعه تکنیک‌هایی را توضیح می‌دهیم که در بازی درمانی با موضوعات مختلف به کار می‌رود. این کتاب برای کسانی که علاقه‌مند به درمان کودکان هستند جالب است. و به افراد فرصت می‌دهد تا از میان تکنیک‌های مختلف برای تسهیل نمودن بیان مشکلات روان‌شناختی و کار به شیوه‌ای از تنش (بازی گونه و سرگرم کننده) و بدون تهدید استفاده کنند. ما امیدواریم که این امر به خلایق فرد درمانگر کمک کند و استفاده از بازی برای کمک به کودکان در تمام دنیا گسترش یابد.

مقدمه مترجم

زمانی که در این مطالعه مباحثی درباره بازی کودکان و بازی درمانی و از همان نخستین مرورها در منابع موجود دریافتیم که بازی درمانی جایگاهی مهم در رویکردهای روان‌شناختی و درمانی دارد اما به دلیل نقص منابع فارسی هنوز توجه چندانی به آن نمی‌شود. بنابراین تصمیم گرفتیم با گردآوری مطالبی متنوع درباره نظریه‌ها و روش‌های موجود و در دسترس، منبعی مناسب درباره بازی درمانی و رویکردهای روان‌شناختی آن فراهم آوریم. کتاب بازی درمانی نظریه‌ها و روش‌ها حاصل این تفکر و اقدام بود.

باید دانست که بدون داشتن آگاهی کافی منابع قوی و دقیق حرکت در هر حیطه علمی مانند گام برداشتن در تاریکی است. بدین منظور در گام‌ها به منظور تکمیل مرجعی نسبتاً کامل و مستدل برای کار در این زمینه، مبحث ارزیابی و تشخیص مشکلات کودکان از طریق بازی را مدنظر قرار گرفت. زیرا می‌دانیم که بازی زندگی کودک است و باید بهتر از هر جای دیگری کودک را در بازی‌هایش می‌توان شناخت و پی به مشکلات او بود. بر این اساس راهنمای ارزیابی و تشخیص با عنوان روان‌شناسی بازی، ارزیابی و تشخیص انتخاب و ترجمه شد. این کتاب در نوع خود بی‌نظیر است.

پس از طی این دو مرحله ضرورت را برآشنایی با تکنیک‌ها دیدیم. با کتاب‌های تکنیک و ۱۰۱ تکنیک دیگر بازی درمانی می‌توان به مشاوران، روان‌شناسان و حتی معلمان و کلیه علاقه‌مندان به کار با کودک کمک کرد که به صورت علمی برنامه یا رای درمانی را پیش ببرند. امید است این مجموعه کتاب‌ها بتوانند یاری‌رسان علاقه‌مندانی باشد که می‌خواهند در کار با کودکان افرادی توانمند باشند.

در پایان نیز لازم می‌دانم از تمامی افرادی که به نوعی مشوق من در این روند بودند سپاسگزاری نمایم به ویژه جناب آقای رضا متقیانی که از اولین کتاب بازی درمانی مرا یاری

نمودند و با صرف وقت و دقت بسیار همکاری صمیمانه‌ای را مبذول داشتند نام‌های پیشنهادی ایشان که زینت‌بخش کتاب شد، همدلی و همراهی ایشان در تمام مدت ترجمه و به‌ویژه موجب سپاس بسیاری است که بی‌تردید به کلام نمی‌آید.

الهه محمد اسماعیل

www.ketab.ir